

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-81. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak torek in netek

Liubliana, petek 11. februarja 1944

Preis - Cena L 0'80

Najvišje cene za sladkor

Na podlagi določil čl. 1. naredbe od 9. maja 1941, št. 17, Sl. list 38/41 v zvezi z določilom čl. 2. uredbi o cenah Sl. list št. 68/26/40 in z določili čl. 2. uredbi o kontroli cen Sl. list št. 68/15/40 in

na prošnjo tvrdke »Prevod« Prehranjevalni zavod v Ljubljani z dne 1. februarja 1944 št. 8/9 je odobril šef pokrajinske uprave sledeče najvišje cene za uvoženi sladkor-sipa.

V prodaji na debelo po Prevodu 100 kg = 1536.35 lire franko skladišče, vključno vse javne dajatve, v prodaji na drobno 1 kg = 16.20 lire, franko prodajalna.

Cena se mora v smislu odredbe čl. 4. naredbe od 9. maja 1941 objaviti v prodajnem prostoru.

Prekoračenje teh najvišjih cen se kaznuje po uredbi o cenah v zvezi z naredbo od 26. januarja 1942, št. 8, Sl. list št. 8/42.

Bukovo oglje za obrtnike in industrijo

Pokrajinski gospodarski svet objavlja, da bo v prihodnjih dneh zopet razdeljeval bukovo oglje za obrtnike in industrijsko porabo. Upravičenci, predvsem oni, ki pri zadnji razdelitvi niso mogli biti upoštevani ali oni ki nujno potrebujejo še nadaljnje količine oglja, naj se prijavijo do četrtka 10. t. m. s pismeno vlogo v uradu za kurivo, Beethovnova ul. 10, kjer bodo prejeli nakazila.

Kalo se ne bo upošteval

Prevod poroča: Po nalogu nemškega svetovalca sporoča podpisani zavod, da se začne s 1. februarjem 1944 ne bo več upošteval pri obračunavanju prodanih racioniranih in kontinuiranih živil noben osušek ali primanjkljaj (kalo). Zato je v interesu vsakega prodajalca, da čim bolj pazi pri tehtanju živil, ker bodo vse prošnje za odpis kala brezpogojno zavrnjene.

Razvoj cen v Nemčiji v letu 1943.

Cene za večino predmetov vsakdanje potrebe v podrobni trgovini se v Nemčiji, kakor je razvidno iz glasila komisarja za cene, niso lani skoraj nič spremenile. Pri normalni potrošnji peteročlanske rodbine se je indeks življenjskih stroškov v letu 1943. povečal samo za dva odstotka, v primeru z zadnjim letom miru pa povprečno za 10,3 odstotka.

Ta uspeh je posledica raznih vzrokov. Cene za oblačila so iz vojnih vzrokov v prvih letih primeroma močno narasle, in sicer za tekstilno blago bolj kakor za čevlje. Te tendence dviga cen pa so postale lani mnogo bolj počasne. Indeks za oblačila je le za 3,4 odstotka nad indeksom v l. 1942. Od živil se je zlasti podražil krompir, ker so se za zgodnji krompir priznale višje cene. 10 funtov jedilnega krompirja je veljalo v zadnjem mirnem letu 45,3 feniga, v preteklem letu pa 58,9. Nasprotno pa je cena za surovo maslo, ki se je v prvih dveh vojnih letih zvišala od 3,16 na 3,58 marke, ostala s 3,6 marke skoraj neizpremenjena. Cena kruhu je ostala ves čas vojne ista. Cene za pivo in testenine so nazadovale. Cene za kurjavo, razsvetljavo in stanovanje so ostale ves čas vojne skoraj neizpremenjene. To se je doseglo s poostreno kontrolo komisarja za cene. Če so

Potreba stabilnih lesnih cen

O tem važnem vprašanju je objavil »Internationaler Holzmarkt« naslednji članek:

Z naraščajočim pomenom lesa v sedanji vojni, ko je les postal ena najvažnejših surovin, se je tudi v vseh evropskih državah povečalo prizadevanje, da se lesna proizvodnja dvigne. Vzrok za ta prizadevanja so bili v posameznih državah različni.

Tako je zahtevala v Nemčiji direktna udeležba v usodnem boju za Evropo velikanske količine lesa, drugod je bila neka država odrezana od svojih dosedanjih nabavnih virov kakor Švica ali pa ni mogla iz vojnih vzrokov nabavljati oglja v drugi državi kakor Švedska ali pa je bil les za neko deželo tako odločilen, da se je mogel smatrati kot valuta dotične dežele kakor n. pr. v Slovaški. Naj je bil že glavni vzrok kakršen koli, vedno so bile praktične posledice iste, da se namreč postavi program sečnje čim bolj visoko.

Z rastočim pomenom lesa je dozorelo tudi še drugo spoznanje. Les se ne sme dajati gospodarstvu na razpolago po poljubnih cenah, ki so rezultat poslovnih pogajanj trgovca X in Y, temveč cene ne smejo določene meje presegati. Vsaka cena, ki to raven prekorači, mora vzbujati inflacionistične tendence.

To nujno spoznanje je v vseh evropskih državah povzročilo, da so se uvedle za les maksimalne cene, pri čemer so se bolj ali manj ozirali na nemški primer. Nemčija je že dolgo pred vojno spoznala, da so stabilne cene podlaga za zdrav razvoj gospodarstva. Gospodarska panoga gozd in les je bila prva, ki je uvedla tržni red — in stabilizacija cen je del njega. Kako dovršeno se je izvedla v Nemčiji stabilizacija lesnih cen, kaže najbolj to, da so ostale lesne cene tudi v petem letu vojne skoraj iste ko leta 1938.

Značilno za velikansko spremembo v zgraditvi lesnih cen Evrope je, da so celo dežele, ki so bile najbolj nasprotno diriganju cen, uvedle iste ukrepe ko Nemčija, deloma pa jih še poostrele. Tako je Švica predpisala maksimalne cene za rezan les listovec, dočim Nemčija zaradi velikih kakovostnih razlik pri tem lesu tega ni storila. Tudi Švedska je korak za korakom uvajala uradno določevanje lesnih cen in v letošnji sezoni so se prvič določile trdne cene tudi za okrogli les listovec. Večina držav pa v diriganju trga in cen ne vidi le vojni ukrep, temveč smatra to za nujno potrebno za povojno obnovitveno delo.

Istočasno z določanjem domačih cen — kar se morda ni povsod izvedlo tako popolno kakor v Nemčiji — so se morale urediti tudi izvozne in uvozne cene. Stabilizacija cen v največji lesni uvozni državi evropske celine (Nemčiji) je mogla imeti smisel in trajnost samo v primeru, če so se mogle ohraniti stabilne cene tudi meddržavne lesne cene. Izmenjava lesa

kljub na splošno stabilnim cenam življenjski stroški za posamezne rodbine morda večji, potem to navidezno nasprotje pojasnjuje spremenjeni način življenja. V vojni se v kuhinjah in gospodinjstvu porabljajo predmeti, ki se v mirnih časih niso kupovali in katerih cene so navadno narasle.

med evropskimi državami se more vzdržati samo pri stabilnih lesnih cenah, oziroma se spreminjajo le z ozirom na kakovost lesa.

Ta zakon velja za vse države v enaki meri. V zvezi s tem treba samo pripomniti, da so se z dvigom cen na Hrvaškem zaradi razvrednotenja denarja omejili ravno tako na minimum švicarski ko tudi nemški, madžarski in italijanski nakupi lesa.

Z določitvijo meddržavnih cen v Evropi so se te odtegnile vplivu posameznih trgovcev in postale del raznih trgovinskih pogodb. Morda bi se mogla tendenca v mednarodnem lesnem prometu označiti tudi tako, da mednarodne lesne cene v starem smislu sploh ni, temveč da je postala mednarodni tehnični obračunski faktor.

Največja nevarnost je grozila mednarodno določenim cenam zaradi menjajočih se proizvodnih stroškov v posameznih državah. Ni se vsaki državi posrečilo, da bi proizvodne stroške oziroma domače lesne cene docela utrdila in komaj so skupički za les v eni dobavni državi nekaj narasli nad raven v času trgovinskih pogajanj, že niso funkcionirali niti najboljši dogovori ali pa zelo pomanjkljivo. Potrebna so bila zato vedno nova

pogajanja, da so prišli trgovinski dogovori zopet v tek.

Precej dolgo pa so se morala voditi zaradi cen zelo trdovratna pogajanja. Včasih so se utemeljevale višje izvozne cene z višjimi mezdami, včasih z višjimi dovoznimi stroški ali pa z zvišanimi železniškimi prevozninami. Danes so te težave v glavnem premagane in čeprav so se pri zadnjih pogajanjih deloma cene še zvišale, se vendar vedno bolj bližamo stabilnim lesnim izvoznim cenam v Evropi. Prodrlo je spoznanje, da morejo samo stabilne cene jamčiti izmenjavo lesa in da so vsa zviševanja cen samo vijak brez konca, ki mora v zadnji posledici izpodkopati valuto. Pri celji vrsti evropskih lesnih pogodb so se lesne izvozne cene s premijami, doplačili in izravnalnimi fondi itd. stabilizirale in s tem se je zajamčilo funkcioniranje trgovinskih pogodb za ves čas njih veljavnosti. Na vsak način se mora vsak trgovec zavedati, da je vojna povzročila velike spremembe, ki bodo gotovo veljale tudi še po vojni. Cene so sedaj trgovcu odtegnjene in to je potrebno, ker bi svobodna igra sil vodila v kaos. Sedanje razmere na Siciliji in Južni Italiji to jasno dokazujejo.

Bodočnost hrvatskih pristanišč

Hrvatska ima sedaj v glavnem vsa pristanišča bivše Jugoslavije in zato se naravno postavlja vprašanje, kakšna bo bodočnost hrvatskih pristanišč v novih razmerah. Na to bo odločilno vplivalo stanje zaledja po vojni, ker je skoraj gotovo, da se bodo povojne razmere močno razlikovale od predvojnih.

Bivša Jugoslavija je znaten del svojega blaga izvažala iz jadranskih pristanišč, a tudi mnogo blaga uvažala skozi ta pristanišča. Na bodoči promet teh pristanišč bo odločilno vplivala bodoča hrvatska tarifna politika. V Zagrebu so si že danes na jasnem, da promet v jadranskih pristaniščih še leta dolgo ne bo posebno velik, ker ima Hrvatska samo ladje za obalno plovbo s skupno 50 do 60 tisoč tonami. Te ladje so seveda za čezmorski promet neprimerne. Že v bivši Jugoslaviji so se slišali dostikrat pritožbe, da so jugoslovanski ladijski lastniki, ki so nakupili svoje ladje v Angliji ali v Južni Ameriki, pustili te pluti sicer pod jugoslovansko zastavo, toda prevažale so blago ne iz dalmatinskih pristanišč, temveč po drugih morskimi progah. Že pred desetimi leti se je večina jugoslovanskega ali za bivšo Jugoslavijo določenega blaga, kolikor se je prevažalo po morju, prevozilo na nejugoslovanskih ladjah.

Tako se dobe za desetletje 1925 do 1935 naslednje številke:

	v milijonih ton	%
Ves jugoslovanski čezmorski promet	18,56	100
od tega na jugoslovanskih ladjah	5,48	30
na italijanskih	10,18	55
na drugih	2,90	15

V čezmorskem jugoslovanskem prometu so bili torej Italijani na prvem mestu. To dejstvo postane zlasti jasno, če se pogleda na finančni efekt tega prometa. Ves ta promet se je cenil na 3227,9 mili-

met dosegel po vojni v Evropi, ni izključeno, da bo ta razvoj veljal tudi za Hrvaško.

Ce presojamo, nadaljuje »Südost-Echo« svoja izvajanja, ki jih tu posnemamo, položaj treh velikih hrvatskih pristanišč Sušaka, Reke in Splita, so na dlani naslednja dejstva: Sušak in Baker sta zelo blizu Trsta, Reka pa v enotni Evropi ne bo tako konkurirala ko prej. Mnogo zavisi od bodočega hrvatskega lesnega izvoza. Split pa se bo razvil popolnoma šele po izgradnji potrebnih železniških zvez, ki ga naj približajo Zagrebu in Zemunu ter preprečijo pretrganje proge ob zimskih zametih. Dubrovnik, ki leži mnogo bolj južno, trpi, ker je zvezan z zaledjem samo po ozkotirni železnici. Vsi ti pogledi veljajo le za najbližjo povojno dobo, dokler se ne izvede širokopoltežni železniški načrt Hrvatske. Sicer se je temu vprašanju posvečalo tudi že v bivši Jugoslaviji pozornost, toda s premajhno aktivnostjo, da v ta namen investirane vsote niso dale tega, kar bi morale dati. Tudi na Hrvaškem bodo morali gledati na to, da se ognejo bivšim jugoslovanskim napakam in da z vso energijo delajo za dvig pomorske trgovine, ki je za gospodarski napredek dežel največje važnosti.

Nova industrijska podjetja na Hrvaškem

Od ustanovitve neodvisne Hrvatske se je ustanovilo na Hrvaškem 82 industrijskih podjetij. Od teh je bilo 23 kmetijskih ali živilskih (30,49% vseh novih podjetij), 17 tekstilnih (20,75%), 10 kovinskih (12,2%), 8 kemičnih (9,62%), 6 rudarskih (7,32%), po 3 lesne industrije, stavbene stroke in elektrarne in po 1 podjetje metalurgične, uenjarske in papirne industrije. Od novih podjetij je bilo 53 ali 64,6% delniških družb, 13 je bilo samostojnih podjetij, 7 zadrugnih, 5 podjetij je imelo obliko komanditne družbe in 4 podjetja so bila trgovaške družbe. Največ delniških družb je bilo v živilski, tekstilni in kovinski industriji. Vsa delniška glavnica novih družb je znašala 1120,6 milijona kun, od česar odpade 806 milijonov na lesno industrijo, 144 milijonov na kmetijsko in živilsko, 64,4 milijona na kemično in 36 milijonov kun na tekstilno industrijo. Pri novih tovarnah za usnje in pri elektrarnah delniški kapital sploh ni udeležen.

Indeks življenjskih stroškov v Švici

Statistični urad navaja, da se je indeks življenjskih stroškov (avgust 1939 = 100) za mesto Basel dvignil od 149 na 152, kar pomeni zvišanje za 2%. Leta 1941. se je indeks zvišal za 17%, leta 1942. pa za 9%.

Pri živilih se indeks od l. 1942. sploh ni spremenil, zvišal pa se je pri razsvetljavi in kurjavi za 4%, pri oblačilih pa za 10%. Tudi pri stanovanjskih najemninah je indeks nespremenjen. Med prvo svetovno vojno je bila v Švici dosti večja druginja, kakor je zdaj.

Ze napovedano zvišanje železniške tarife v Švici ne bo stopilo v veljavo 1. marca, temveč šele z dnem 1. aprila.

OKVIRI * UMETNINE
GOSPOSVETSKA 3
GALERIJA „OBERSNEL“

Moratorij na Bolgarskem

Na podlagi zakona o civilni mobilizaciji je odredil bolgarski ministrski svet, da se mora dovoliti za obveznosti zasebno-pravne narave, ki se morajo izpolniti do 10. januarja 1944 45dnevni moratorij. To velja za vse pravne in fizične osebe, ki so imele do prej navedenega roka svoje bivališče v Sofiji. Moratorij se je uvedel neodvisno od 15dnevne plačilne odložitve, ki se je dovolila po zadnjem zračnem napadu.

Nove podjetniške družbe v Romuniji

Lani je bilo ustanovljenih v Romuniji 107 novih delniških družb, ki imajo skupaj 1412 milijonov lejev kapitala. Leta 1942. je bilo 133 novih delniških družb s kapitalom 1006 milijonov. Lani je bilo torej novih podjetniških družb manj, kapitala pa več, kar je gotovo razveseljiv pojav v gospodarskem življenju Romunije. Upoštevati pa je treba tudi to, da so nekateri nove družbe nastale po združitvi starih podjetij in da je tako pravih novih podjetniških družb še manj. Med novimi družbami so po številu na prvem mestu trgovska podjetja in zastopstva. Takih družb je 33 s skupnim kapitalom 357,9 milijona. Po kapitalu so na prvem mestu podjetja usnjarske industrije s skupnim kapitalom 389,5 milijona, potem pa sledijo rudarska podjetja ter podjetja kemične in živilske industrije. Romunsko-italijanska filmska družba »Cineromit« ima 250 milijonov, romunsko-nemška družba »Azat« pa 110 milijonov lejev kapitala.

Dvig lesnih cen v Franciji

Francoski strokovni list »Bois et Résineux« je objavil pregled o dvigu cen za posamezne vrste lesa. Po tem pregledu se je podražil hrast 1. kakovost za 29, 2. kakovosti za 27 in 3. za 15 odstotkov, povprečno pa za 26 odstotkov. Bukev se je povprečno podražila za 12 odstotkov, jelka (rezani les) se je podražila za 18 odstotkov, toda cene so v posameznih produkcijskih krajih različne. Smrekov rezan les se je kub. meter podražil za 21 odstotkov. Najbolj se je podražil jamski les in sicer za 30 odstotkov. Drva za kurjavo pa so se podražila le za 10 odstotkov.

Uprava madžarskih zbornic za trgovino in obrt

Samouprava madžarskih zbornic za trgovino in obrt je bila pred dvema letoma suspendirana ter so zbornice dobile komisarje in upravne svete. V zadnjem času je bila uvedena akcija za povrnitev samouprave in ministrstvo za trgovino in promet namerava temu prizadevanju ugoditi na ta način, da bo imenovalo člane zbornic, ki naj potem iz svoje srede izvolijo upravne odbore. To naj bi bil nekakšen prehod do popolne avtonomije zbornic za trgovino in obrt. Baje bo ministrstvo v Budimpešti imenovalo 120, v provinci pa 60 zborničnih članov, takoj ko bo vlada odobrila načrt pripravljene uredbe o novem vodstvu zbornic za trgovino in obrt.

Nemški pisalni stroji v južnovzhodnih deželah

Kakor drugi izdelki nemške strojne industrije, tako so se v zadnjih letih uveljavili v južnovzhodnih evropskih deželah tudi nemški pisalni stroji. »Stidost-Echo« navaja o tem naslednje podatke:

Trg za pisalne stroje na jugovzhodu Evrope je prišel do veljave šele po prejšnji vojni. Zasedle so ga predvsem ameriške in angleške tovarne, kmalu pa so se začeli uveljavljati tudi nemški izdelki. Južnovzhodni trg se je zelo hitro razširil. Indeks uvoza pisalnih strojev se je od 100 v l. 1933. dvignil v petih letih v Bolgariji na 1587, v Grčiji na 475, v nekdanji Jugoslaviji na 601, v Romuniji na 444, v Turčiji pa na 408, kar je bilo tudi merilo gospodarskega in kulturnega razvoja in napredka.

Nemški pisalni stroji so se najprej in najbolj uveljavili v Bolgariji. Od vsega bolgarskega uvoza pisalnih strojev je prišlo že leta 1933. okrog 85% na nemške izdelke, do leta 1937. pa se je ta delež dvignil na 90%.

Grčija je dobivala največ pisalnih strojev iz USA, iz Nemčije pa leta 1933. samo 44%. Leta 1938. je uvoz nemških pisalnih strojev

dosegel že 66%. Uvoz nemških pisalnih strojev je bil leta 1933. vreden 2,7, leta 1938. pa nad 8 milijonov drahem.

V Romuniji je bila Nemčija kot dobavitelj pisalnih strojev l. 1933. na drugem mestu za USA, od leta 1935. dalje pa je na prvem mestu. Vrednost nemškega uvoza pisalnih strojev je bila leta 1933. okrog 2,9, lani pa 6,3 milijona lejev.

Na turškem trgu je bil leta 1933. uvoz ameriških pisalnih strojev dvakrat toliko vreden kakor uvoz nemških, v poznejših letih pa so nemške tovarne dobivale več ko polovico vseh turških naročil.

Od vsega nemškega izvoza pisalnih strojev je prišlo leta 1933. na južnovzhodne dežele komaj 4,3%, po dveh letih 13,1%, l. 1937. že 17,7%, lani pa 16,6%.

Nemška industrija pisalnih strojev se je v južnovzhodnih evropskih deželah dobro uveljavila ne samo z odlično kakovostjo svojih izdelkov, temveč tudi zaradi tega, ker se je dobro prilagodila vsem jezikovnim zahtevam teh dežel. V južnovzhodnih deželah se dobro uveljavljajo tudi nemški računski stroji ter raznovrstna tehnična oprema uradov in poslovalnic.

Fuzija v nemški industriji nadomestkov kave

Nedavno je bila izvršena fuzija dveh največjih in najbolj znanih tvrdk v nemški industriji nadomestkov kave. — Združili sta se družbi Kathreiner in Franckovi sinovi. Prva družba ima 18,6, druga pa 16 milijonov mark osnovnega kapitala. Iz nekdanje ostre tekme teh dveh velikih, starih tvrdk se je polagoma razvilo zaradi skupnih interesov vzajemno delovanje, zdaj v vojni dobi, ko je za vso industrijo urejena razdelitev in dobava surovin, pa je prišlo tudi do upravne združitve obeh podjetij.

Družba Kathreiner je bila ustanovljena leta 1893. s sedežem v Berlinu in že v začetku prve svetovne vojne je imela v inozemstvu 15 tovarn. Najvažnejša surovina Kathreinerjevega podjetja je bil ječmen, iz katerega so po receptu župnika Kneippa izdelovali daleč po svetu znano Kneippovo žitno kavo.

Franckovo podjetje je bilo ustanovljeno že pred 100 leti, pri proizvodnji nadomestkov kave pa je uporabljalo cikorijo in rž. Cikorijo, ki je podobna sladkorni repi, pridelujejo v Šleziji, Braunschweigu in v nekaterih drugih pokrajinah Nemčije, v Belgiji, Franciji, Nizozemski in v nekaterih južnovzhodnih evropskih deželah. Iz

njenih korenin, ki jih zrežejo, posušijo, pražijo in zmeljejo, so začeli izdelovati nadomestek za kavo že leta 1790. v Braunschweigu in Magdeburgu. Franckova cikorija je bila znana daleč po svetu, njegova sladna ržena kava pa je tekmovala s Kneippovo kavo. Pri svojem tekmovanju sta imeli obe tvrdki v mnogih deželah dobro organizirano reklamo.

V velikem delu Evrope so nadomestki kave tudi v mirni dobi zavzemali važno mesto med živili in pri vsem uvozu prave kave in čaja je tudi industrija nadomestkov dobro uspevala. O konsumu v Nemčiji so iz leta 1938. naslednji podatki: »kave« iz nadomestkov 9 milijard litrov, prave kave 8 in čaja pa 1 milijarda litrov. Polovica kavinega konsuma je torej prišla na nadomestke. Med vojno so stare zaloge prave kave kmalu pošle in zdaj je delež prave kave in čaja zelo skromen, proizvodnja industrije nadomestkov kave pa se je močno povečala, čeprav je potrošnja proizvodov racionirana.

Z združitvijo največjih tvrdk te industrije seveda ni odpravljeno zdravo tekmovanje posameznih izdelkov in tudi znamke obeh tvrdk so ostale ohranjene.

Trgovinski register

Trgovinski register

Spremembe in dodatki:

»Ateba«, kemični proizvodi, dr. z o. z. v Ljubljani. Spremenila se je družbena pogodba glede obratnega predmeta. Družba v bodoče izdeluje tudi ovojni material za kemične, zlasti pa za kozmetične proizvode.

Združene opekarne, d. d. v Ljubljani. Izbrise se zbog smrti družbin ravnatelj s prokuro Kostič Branko, vpiše pa novi ravnatelj s prokuro inž. Kersnik Janez v Ljubljani, Trdinova ulica.

Občni zbori

»Saturnus«, d. d. za industrijo pločevinastih izdelkov v Ljubljani ima svoj 23. redni občni zbor dne 26. februarja ob 10.30 v družbenih prostorih v Ljubljani-Moste z običajnim dnevnim redom. Najmanj 25 delnic se mora položiti tri dni pred zborovanjem z nezapadlimi kuponi pri družbeni blagajni. Vsakih 25 delnic daje pravico do enega glasu na občnem zboru.

Cene zemljišč v USA rastejo

Kakor poroča »New York Times« so ameriški bančni, finančni krogi ter farmerske organizacije precej razburjene zaradi stalnega dviga cen za kmetijsko zemljo. Cene se dvigajo v istem tempu ko v letih 1915 do 1920, nakar je leta 1922 sledil polom. Od 1. junija 1942 je bil indeks za farmsko zemljo za 23% nad ceno v letih 1935—1939, od takrat pa se je povprečno dvignil še za 7%. Zvišanje cen za 50% in tudi več se poroča iz koruznih središč v Indianu in Kenntuckyju. Ameriški kongres namerava izdati zakon o davku na dodatne dobičke. Po mnenju ameriških listov pa je le malo praktične možnosti, da bi se ta dvig cen zaustavil.

Tel. 40 88

Tel. 40 88

Drva — Premog

GOMBAČ

Gledališka 14

Izvirna vrtna semena nudi

Josip Gagel

Ljubljana, Pod lemenatom

Gospodarske vesti

Trgovska poklicna šola za vaience in vajenke trgovske in denarne stroke se je ustanovila v Kamniku. Obisk šole je obvezen.

Varčevanje s papirjem v trgovski korespondenci se je v Nemčiji poostriilo. Da se prihranijo kuverte, naj se v bodoče uporabljajo zalepke. Kuverte naj se uporabljajo samo takrat, kadar se dodajajo pismom važne priloge.

Nemški državni komisar za cene je znova prepovedal zvišanje cen na gozdnih zakupih. Kdor daje gozd v zakup sme zahtevati zakupnino samo v dosednji višini.

Vse kolkovne in taksne pristojbine na Hrvaškem so bile z zakonsko naredbo zvišane za 100 odstotkov.

Madžarski minister za oskrbo je napovedal, da izide v kratkem vladna naredba, s katero se določajo najvišji dopustni dobički v trgovini.

Slovaška bo uvozila iz Belgije proti kompenzaciji 5000 ton fosfatov ter bo s tem zamašila vrzel, ki je nastala v Slovaški glede umetnih gnojil zaradi ustavljenega uvoza fosfatov iz Severne Afrike.

Na Slovaškem so bile dosedaj tri trgovske zbornice, ki jih pa nameravajo sedaj združiti, ker da je boljše za poslovanje zbornic, če so vse združene v enem kraju, kakor če delujejo na treh različnih krajih.

Naslovniki pošiljatev iz inozemstva morajo v bodoče na Bolgarskem dvigniti pošiljke v 48 urah, ker se bodo sicer pošiljke odprle in dale državnim družbi »Bolgarska trgovina« v prodajo.

Oskrba dežele z mlekom je bila na Bolgarskem na novo urejena, ker se dosedanje naredbe o razdeljevanju mleka in njegovi predelavi v surovo maslo niso izkazale. Po novi ureditvi se je rešilo mlečno vprašanje centralno. Proizvodnja surovega masla in sira se bo pospeševala. Solija se bo oskrbovala z mlekom še nadalje po mlečni centrali »Serdika«. Nova vladna naredba predvideva tudi oostrejšo kontrolo nad mlečno trgovino.

Kolonialno blago se je v zadnjem času pojavilo na trgu v Bukarešti, in sicer po izredno visokih cenah. Tako se je prodajal kg čaja po 10.000 do 11.140 lejev, singapurski poper po 3 do 5 tisoč, cimet po 6000 in grško oljčno olje po 980 lejev (1 marka je 60 lejev).

Po praznikih so se v Turčiji splošno pocalili luksuzni predmeti in svileno blago. Svilnati predmeti so se pocenili za 15 odstotkov.

Za dva milijona zabojev pomaranč bo v Palestini zgnilo, ker ni mogoče dobiti zabojev za pošiljanje pomaranč. Od začetka vojne ni mogla Palestina več izvažati sadja, ki je prej tvorilo štiri petine vsega izvoza Palestine. Vlada je dovolila kmetovalcem v stiski že več 3 odstotnih posojil v višini 2,25 milijona funtov. Farmerji trde, da so iz svojega potrošili še 4,25 milijona, da ne bi propadle dosedanje kulture. Če se tudi letošnja žetev ne bi mogla prodati, zahtevajo, da vlada odkupi 100.000 ton pomaranč po ceni 6 funtov za tono. Ker je vlada že jamčila za novo posojilo v višini 850 tisoč funtov, bo narasla letošnja subvencija vlade na 1,5 milijona funtov.

»MERKUR«

tovarna mila in kem. izdelkov

STARI TRG 17

priporoča svoje izdelke

že v 24 urah barva, plešira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Šelenburgova 3

Telefon št. 22-72.

DARMOL

najboljše odvajalne sredstvo

OKVIRJE izdeluje specialist **Wolfova 4 KLEIN**

Ljubljana

Gradišče

tovarna bonbonov in peciva

eflo trikotaža in pletenine

Potnik in drug

Ljubljana — Metelkova 13

Marmelade, sadni soki, vermut

vino, likerji, koniak in žganje

PERILO, BLUZE, SRAJCE ZA DAME IN GOSPODE V MAKO, SVILENEM IN VOLNENEM PREDIVU JOPICE, PULOVERJI, SVITERJI, JERSEY-OBLEKE, MODNI, ŠPORTNI DRESI, PIJAME ITD.

F. K O S LJUBLJANA

Židovska ulica št. 5